

*„Nikdy už nebudu tím, čím
bych byl, kdyby někdo cizí
nenarušil moje přirozené
rodinné zázemí.“*

PŘÍBĚH LEONARDA
O RODNÉ ANGOLE A NUCENÉM
ODLOUČENÍ OD RODINY

Ahoj,

jmenuji se Leonardo a dětství jsem prožil ve své rodné zemi Angole. Mého tatínka, baptistického kazatele angolská vláda považovala za nepřítele. Z toho důvodu ho trestali, třeba tím, že ze mě udělali pionýrskou hvězdu a poslali mě studovat a "převychovat" do Československa. Díky bohu, že komunisti padli a já se svým životem mohl naložit svobodně, ne podle plánu někoho jiného. Česká republika je pro mě druhý domov, mám tu přátele, mou druhou rodinu. Stýská se mi po rodině, rodné zemi, ale díky éře internetu jsem s nimi v kontaktu.

Dětství, kdy šlo o život

Celé mé jméno je Leonardo Teca, jsem rodák z Angoly a odchovanec z Vysočiny. Rodnou zemi jsem opustil nechtěně ve svých patnácti letech. Měl jsem krásné dětství, které jsem si více užíval do doby, než jsem si začal uvědomovat, že kolem naší rodiny něco není úplně v pořádku, něčím se vymykala běžnému normálu. Otec - baptistický kazatel - měl trochu jiné postavení než většina lidí v našem okolí. Na jedné straně církev a společnost, v nichž byl tatínek velmi vážený, na druhé straně místní vládní představitelé, kteří v mém tatínkovi viděli nepřítele. Tatínek přitom často opakoval, že se ho báli zbytečně, politika ho tolik nezajímala. Přál si jenom klid pro svoji duchovní práci, trápilo ho autoritářství a nesnášenlivost politiků vůči církvím a jakékoli formě i nepolitické občanské iniciativě. Můj tatínek měl problémy hlavně s regionální vládou na severu Angoly, odkud pocházíme. Vše začalo, když angolští marxisté rozhodli zavírat církve, v naší oblasti kostely přímo pálili. Když jednou chtěli spálit kostel, kde zrovna probíhaly nedělní bohoslužby, tatínek se v něm zamkl, tím dočasně zachránil kostel, ale dostal se také na černou listinu místních vládních představitelů. Ti tatínka různě provokovali a dělali mu naschvály. Nebyla to žádná legrace, šlo i o život...

Rodinná tragédie

K největší tragédii v rodině došlo na konci sedmdesátých let minulého století. Když brácha, který se narodil po mně, těžce onemocněl, úřady zakázaly jeho léčbu. Rodiče s ním nesměli do nemocnice a k nám nesměli doktoři. Brácha, André Tecassala (jmenovec a miláček tatínka), to bohužel nepřežil. Aby toho nebylo málo, jeho jméno přidělili mému nejstaršímu bráchovi, který do roku 1997 nesměl používat svoji pravou identitu. Mně do roku 1988 změnili datum narození ze 4. 7. na 10. 12., den založení angolské marxistické strany. Moje původní datum narození je totiž tzv. dnem nezávislosti (USA). Bylo nemyslitelné, aby budoucí hvězda pionýrské organizace měla takové datum narození v dokladech. Kdo máte zkušenosti s komunisty a jejich tragikomickým zacházením s lidmi, takové nesmysly vás nepřekvapí. Na základní škole ze mě opravdu udělali pionýrskou hvězdu, citoval jsem politické básně při různých oslavách. Tatínek to zpočátku těžce nesl, ale potom se s tím smířil, bral to jako menší zlo, než kdybych nemohl vůbec do školy.

Výslechy

Co jsme v rodině více vnímali, byly časté výslechy tatínka a jeho omezování. Tatínek se nesměl volně pohybovat po Angole. Pokud chtěl kamkoliv odcestovat, většinou služebně, musel žádat úřady o povolení. To spočívalo v tom, že mu vymezili dny, kdy směl být mimo, a po návratu se musel přihlásit na úřad. Jako dětem nám rodiče neříkali vše, co se kolem tatínka a naší rodiny dělo. Snažili se, abychom více vnímali to, jak nás mají prostí lidé rádi. To, že tatínek byl na výslechu, jsme mnohdy zjistili až zpětně, nebo také vůbec. Více nám prozrazovala maminka svojí nervozitou. Tatínek často navštěvoval své lidi z farního sboru. Měl to v popisu práce jako kazatel. Někdy jsme si právě mysleli, že je tatínek někde na návštěvě, ve skutečnosti byl na úřadu. Stačilo sledovat, jak se tvářila maminka. I když se snažila, abychom nepoznali, jak je nervózní, nedokázala se pokaždé ovládat. Proto jsem byl vždy klidnější, když byl tatínek doma, nebo když odešel směrem ke kanceláři, kterou měl v sídle sboru - zhruba dva kilometry od našeho domu.

Nucené odloučení

Někdy kolem poloviny osmdesátých let minulého století dostali rodiče ultimativní dopis, jehož přesné znění neznám, ale z různých debat a z následných důsledků vím, že šlo o plán mě poslat studovat na střední školu mimo Angolu někam na východ Evropy. Věci se měly tak, že kdyby rodiče byli proti mému odchodu, měl bych zákaz studovat v Angole, a tatínek by za to nesl zodpovědnost. To mohlo znamenat vězení v nepříznivých podmínkách. Aspoň takhle mi to podali příbuzní, kteří se mi snažili vysvětlit, že můj odchod z Angoly je pro rodinu menším zlem a já se vyhnu i válce, budu na bezpečném místě. Já, závislý na své mamince, obklopen svými milými příbuznými, plnými lásky a péče, spokojený se svými dětskými kamarády, se kterými jsme hráli fotbal a dělali různé lumpárny, abychom zapomněli na všudypřítomné důsledky nesmyslné občanské války, znásobené osobními problémy tatínka, mám odjet někam na východ Evropy za neznámými lidmi bez blízkých a přátel, ve svých třinácti nebo čtrnácti letech? To byl ohromný šok. Nevyšel ani pokus mě nechat studovat v Luandě daleko od rodičů. To přece není žádná převýchova, když jsem mohl bydlet u příbuzných s možnostmi se stýkat s rodiči. Takhle si marxisté trest pro mého tatínka nepředstavovali. Nakonec byl z toho trest pro maminku, celou rodinu i pro mě.

Nová kapitola života

Bez možnosti přesvědčit bezmocnou rodinu a oponovat všehoschopné vládě jsem koncem září roku 1988 odletěl do neznáma. Tatínek prosadil jedině to, že mě nesmí odvézt na Kubu, ani do Sovětského svazu. Vše ostatní prý představovalo menší zlo. (Jak pro koho!) Skončil jsem v Praze - v Československé socialistické republice. A tady začala jiná velká kapitola mého života, s přiděleným osudem od lidí, kteří mi určili, co budu studovat, a čím musím být. Díky Bohu, po pádu komunismu jsem se postupně posunul z ČSSR do ČSFR. Po vynucené strojařině, jsem vystudoval teologii v Praze a Ženevě. Tu jsem si vybral jako protest proti marxistům a jako přiznání se ke svému otci, který mě nemohl dovychovat a vštípit mi svoji neústupnost a cit pro svobodu. Vrátil jsem se na Vysočinu, kde jsem devět let působil jako evangelický farář v Horních Vilémovicích a pět let jsem učil na VOŠ sociální v Jihlavě. V ČR se mi žije dobře, zvykl jsem si na zdejší poměry a hlavně mám ve všech zdejších krajinách spoustu přátel a známých, se kterými se máme rádi, i díky mému putovnímu povolání. Vážím si lidí, kteří dokáží navázat kontakt, prohloubit a udržet ho.

Přátelé = moje druhá rodina

Často dostávám otázku, jak se mi tady žije, zda se mi nestýská? Stýská se mi po mém dětství, po narušeném vývoji v blízkosti svých rodičů. Nikdy už nebudu tím, čím bych byl, kdyby někdo cizí nenarušil moje přirozené rodinné zázemí. Stýská se mi po rodičích, sourozencích a kamarádech z dětství - dokážu probdít noc nostalgickým vzpomínáním. Stýská se mi po venkově, kde jsem vyrůstal a prožil krásné časy navzdory válce a jejím důsledkům. Přátelé jsou pro mě druhou rodinou. Snažím se opětovat přízeň mých přátel, ale ne vždy to jde. Nic není dokonalé... Není snadné věnovat čas tolika lidem, ale éra internetu a mobilů umožňuje častou komunikaci na dálku s možnostmi se potkávat příležitostně. Podobně to mám i s domovem, jsem s mnoha příbuznými trvale v kontaktu. Píšeme si, voláme si. Dostávám čerstvé informace o dění v rodině. Někdy je to těžké, když se doma v Angole něco děje, a já nemohu u toho být. To je velká nevýhoda vzdálenosti. Jinak si dokážeme i na dálku sdílet starosti a také se spolu radovat a zavzpomínat. A také věřím, že otcův odkaz ve mně dále žije, i když mě nemohl dovychovat. Mám rád milé lidi, kteří neprodávají lacině svoji kůži. Mám rád lidi, kteří si váží druhých, nemanipulují jimi, umí jim naslouchat, nesnaží se prosadit jenom své názory a zájmy, ctí toleranci a svobodu.